

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2007/08:40

Stenografiska
uppteckningar
2007/08:40

Tisdagen den 24 juni

1 § Europeiska rådet

Statsminister Fredrik Reinfeldt

Återrapport från Europeiska rådets möte den 19–20 juni 2008

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Då har klockan, såvitt jag vet, slagit 13. Jag förklarar sammanträdet öppnat. Jag säger naturligtvis särskilt välkommen till nämndens ledamöter, till statsministern med medarbetare och till er som tittar, om det sitter några på läktaren, ni som tittar på storbild eller på riksdagens webb-tv. Tyvärr sänds det här inte i SVT 24 i dag.

Men det här är likafullt ett öppet möte med riksdagens EU-nämnd. Vi ska diskutera EU:s toppmöte i Bryssel förra veckan. EU-nämndens roll är att kontrollera regeringens stöd i riksdagen för sina positioner och förhandlingsupplägg inför mötena i ministerrådet och Europeiska rådet. Resultatet av förhandlingarna kommer efter förhandlingar med 26 andra länder. Det får vi information om på olika sätt, bland annat i dag, där ibland genom återrapporter till riksdagen i både muntlig och skriftlig form.

Efter just toppmöten brukar statsministern ha en särskild återrapport i kammaren. Kammarens vårtermin är dock redan avslutad, och då blev det den här formen i stället i dag. Syftet är att både ledamöter och övriga ska få del av informationen så tidigt som möjligt efter toppmötet.

Förslaget till så kallade slutsatser, papperet som toppmötet antog, behandlades i EU-nämnden i förväg i samråd med statsministern, dessförinnan även med utrikes- och Europaministrarna. Då fanns det stöd för regeringens ståndpunkt inför mötet. Slutsatserna som sedan antogs av mötet finns tillgängliga hos ledamöterna. När de refererar till olika skrivningar är det sannolikt det papperet som avses. Det finns även klickbart på riksdagen.se för er som följer detta utifrån.

Vad gäller Lissabonfördraget vill jag särskilt säga att vi inte fattade något beslut i nämnden eftersom det inte fanns något nytt eller särskilt att ta ställning till sist vi sågs, vare sig från EU:s ordförandeland eller från svenska regeringen. Däremot kan jag gärna säga att vi diskuterade frågan länge med statsministern efter att han informerade oss om läget bland annat efter den irländska folkomröstningen. Detta har sedan också diskuterats mellan stats- och regeringscheferna. Det kommer statsministern att återkomma till.

Jag kommer alldeles strax att ge ordet till honom. Sedan kommer jag att lämna ordet till partiernas företrädare i partistorleksordning. Det här mötet avslutas om ungefär en timme. Välkommen och varsågod, statsministern.

Anf. 2 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru ordförande och ledamöter av riksdagens EU-nämnd! Europeiska rådet träffades alltså i Bryssel den 19 och 20 juni. På dagordningen stod de höga livsmedels- och oljepriserna, klimat och energi, FN:s millenniemål samt västra Balkan.

Under middagen på torsdagskvällen diskuterades utfallet av den irländska folkomröstningen om Lissabonfördraget. Det var en konstruktiv diskussion där medlemsstaterna visade tydlig respekt för resultatet i den irländska folkomröstningen. Den irländske premiärministern Brian Cowen fick möjlighet att ge sin syn på tänkbara orsaker som låg bakom att en majoritet av befolkningen hade röstat nej till fördraget. Efter en längre diskussion i stats- och regeringschefskretsen kunde vi enas om att det behövdes mer tid för att analysera situationen. Rådet godkände följaktligen Irlands förslag om att återkomma till frågan vid nästa toppmöte den 15 oktober för att diskutera vägen framåt.

Hittills har 19 nationella parlament godkänt fördraget. Storbritannien ratificerade dagen före toppmötet. Ratificeringsprocessen fortsätter i andra länder. Vad gäller Tjeckien konstaterades att ratificeringen kan fullbordas först efter det att författningsdomstolen har sagt ja.

Jag redogjorde för den svenska ratificeringsprocessen och förklarade att den ska avslutas senast i november. Vid mötet var vi många som påminde om fördelarna med Lissabonfördraget. Med fördraget på plats har vi bättre förutsättningar att säkerställa att ett utvidgat Europa ska fungera mer effektivt och med större kraft ta sig an gränsöverskridande problem som klimatfrågan och kampen mot organiserad brottslighet. Det nya fördraget banar också vägen för fortsatt utvidgning och för ett EU som kan axla ett större globalt ansvar. Vi var alla överens om vikten av att unionen levererar konkreta resultat i viktiga sakfrågor som berör medborgarna.

När det gäller diskussionen om de höga livsmedels- och oljepriserna får den väl anses ha väl reflekterat medlemsländernas olika utgångspunkter. På båda områden drev jag en tydlig linje i syfte att understryka vikten av långsiktiga åtgärder för att komma till rätta med de underliggande strukturella problemen. Kortsiktiga skattelättnader eller regleringar, menade jag, är inga lösningar och riskerar till och med i längden att bli kontraproduktiva. För svensk del är vi särskilt nöjda med att man har kommit överens om att jordbruket ska ytterligare marknadsorienteras så att bönderna har större möjlighet att svara på marknadens signaler, att kortsiktiga åtgärder riktade mot hushåll med låga inkomster inte får snedvrida marknadens prissignaler, att stödet till ökad jordbruksproduktion i utvecklingsländerna ska öka, att motverka exportrestriktioner och tullar på mat och slutföra de internationella handelsförhandlingarna inom den så kallade Doharundan.

De krav på skrivningar om skattelättnader som vissa medlemsländer förde fram tillmötesgicks inte. I stället fick det inkommande franska ordförandeskapet tillsammans med kommissionen i uppdrag att göra en

allmän studie av lämpligheten och effekten av åtgärder för att lindra de höga olje- och gaspriserna före toppmötet i oktober.

Utvecklingen på råvarumarknaden gjorde det än mer viktigt och brådskande att anta det föreslagna energi- och klimatpaketet. Ytterligare ansträngningar för att öka energieffektiviteten och satsa på förnybar energi betonades.

Vid toppmötet noterades den överenskommelse som hade nåtts tidigare i veckan om att inrätta det så kallade EIT, European Institute of Innovation and Technology, i Budapest. I detta sammanhang underströks tidigare beslut om att framtida EU-myndigheter i första hand bör placeras i de nya medlemsstaterna.

Toppmötet uttryckte fullt stöd för ett europeiskt perspektiv för länderna på västra Balkan. I förra veckan kunde Bosnien underteckna det så kallade stabiliserings- och associationsavtalet. Att detta land på det viset har gått från öppet krig till europeisk integration på lite mer än ett decennium visar på det europeiska samarbetets fortsatta betydelse som fredskraft i vår del av världen.

I och med detta har samtliga länder på västra Balkan, med undantag av Kosovo, stabiliserings- och associeringsavtal. Det kommer snart att finnas anledning att diskutera kommande framtida steg i våra ansträngningar i regionen.

Greklands krav på att göra benämningen av den förra jugoslaviska republiken Makedonien till ett villkor för landets närmande till EU tillmötesgicks inte. I stället framhålls vikten av goda grannlandsrelationer inklusive en rimlig och ömsesidigt godkänd lösning på namnfrågan.

Åtagandet att uppnå FN:s millenniemål senast 2015 bekräftades och att EU:s bistånd vid denna tidpunkt ska omfatta 0,7 procent av bni. EU ska bistå u-länderna med att möta de utmaningar som klimatförändringarna och de höjda livsmedels- och oljepriserna medför, i detta sammanhang på grundval av bland annat kommissionens förslag till global finansieringsmekanism. Medlemsstaterna uppmanades att upprätta konkreta tidtabeller för när de ska uppfylla sina goda mål.

Det fanns bred enighet om att vidareutveckla Barcelonaprocessen genom en Medelhavsunion som ska stärka den politiska och institutionella dimensionen. Toppmöten kommer att hållas vartannat år, och det första äger rum i Paris den 13 juli.

Europeiska rådet välkomnar också det svensk-polska initiativet om att inom ramen för grannskapspolitiken stärka EU:s politik gentemot östliga grannskapet. Kommissionen gavs i uppdrag att våren 2009 presentera förslag om formerna för partnerskapet.

Europeiska rådet enades om att formellt häva åtgärderna mot Kuba, vilka i praktiken inte har tillämpats sedan 2005, och inleda en politisk dialog med Kuba. Dialogen ska utvärderas om ett år när EU ska se över denna gemensamma ståndpunkt. Utvärderingen ska ske på grundval av de förväntningar som EU har på Kuba om att framför allt genomföra demokratiska reformer och frigöra politiska fångar.

EU framhöll vikten av fria val i Zimbabwe för att säkerställa politisk stabilitet och upprepade vikten av beredskap för att vidta åtgärder mot dem som bär ansvar för våldet.

2007/08:40

24 juni

I marginalen av Europeiska rådet välkomnade stats- och regeringscheferna kommissionens bedömning att Slovakien kan bli medlem fullt ut i EMU från och med den 1 januari 2009.

Därmed tackar jag för uppmärksamheten och är beredd att svara på nämndens frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Nu ska vi gå vidare så att alla partier får komma till tals. Vi tar dem i storleksordning. Det innebär att ordet först går till Socialdemokraterna.

Anf. 4 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Tack för redogörelsen, statsministern. Det var mycket som hände och som inte hände på toppmötet. Nu när statsministern missade tillfället att ta upp den svenska modellen vid toppmötet förutsätter jag att statsministern tar tillfället i akt och lyfter frågan om utstationeringsdirektivet och arbetsrätten vid det första trojkamötet den 14 juli. Det är ett sätt att lyfta frågan till vårt ordförandeskap. Det är en viktig fråga för alla i Sverige. Det handlar också om människors inställning till EU.

Jag vill fråga om ratificeringen. Vad kommer att hända mer i detalj med den fortsatta ratificeringen? Irland vill faktiskt ha en paus. Vad sade ni närmare om att Irland vill att det ska gå lite lugnare till?

Hur kommer trojkaarbetet att påverka oljefrågan? Den frågan var uppe på toppmötet, och vad jag förstår var det olika inställningar till hur man skulle behandla oljeproblemet. Vi står långt ifrån Frankrike om jag har förstått rätt. Hur kommer det att påverka trojkaarbetet?

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Nästa parti i storleksordning är Moderaterna.

Jag tänker ställa en fråga själv. Även jag vill tacka för den inledande redogörelsen från ett i sak mycket händelserikt toppmöte – i alla fall om man läser punkterna i slutsatserna.

Även jag är nyfiken på mer om vad premiärminister Cowen sade. Det var enligt tidningar och andra kontakter inte så mycket, men det står samtidigt i slutsatserna att ni fick en första utvärdering av den irländske premiärministern. Jag är så klart nyfiken på om den ger lite mer information för att tolka tidtabeller och annat.

Ett skäl till varför det är viktigt att gå vidare med Lissabonfördraget är att möjliggöra utvidgning. Det har vi sagt i många svenska debatter inför och under processen, och det gäller även nu. Man kan naturligtvis ta in fler nya länder utan Lissabonfördraget. Vi har själva gått med, och Rumänien och Bulgarien har kommit med, med hjälp av extraregler för att kunna komma in i Europaparlamentet och så vidare. Även om vi tycker att det är viktigt att gå vidare med utvidgningen har den franske presidenten Sarkozy enligt medieuppgifter sagt att det nu verkligen är viktigt med fördraget för att möjliggöra utvidgning. Annars kan det inte bli någon. Det där skulle jag vilja be statsministern kommentera. Jag håller fast vid att det är viktigt att få fördraget på plats. Det underlättar utvidgning, och det är viktigt att det franska ordförandeskapet – som faktiskt börjar nästa vecka – inte kan använda fördragsproblemet som intäkt för att stoppa utvidgningen.

Anf. 6 ERIK A ERIKSSON (c):

Fru ordförande! Tack statsministern för återrapporteringen. Den var utmärkt av flera orsaker. Den politik som förs från svensk sida, med en förhållandevis bred majoritet bakom, går vår väg enligt den rapport som du återger vad gäller satsningen på biobränslen och klimathotet. Det gäller även när du rapporterar de politiska följderna av höga livsmedels- och oljepriser.

Min fråga rör egentligen utvecklingsländerna. Du berörde själv Zimbabwe i din återrapport. Finns det något ytterligare som statsministern kan anföra om övriga Afrika, det vill säga Afrika som kontinent betraktad? Det är av största vikt att jordbruket kommer i gång och handeln med jordbruksvaror. Det har stor betydelse för att Afrika ska kunna lyfta upp sig. Det är i högsta grad en jämställdhets- och utvecklingsfråga. Jag vore tacksam för ett svar.

Anf. 7 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru ordförande! Det var ett mycket händelserikt möte med Europeiska rådet. Det fanns mycket att diskutera. Precis som jag redogjorde för utförligt i EU-nämnden inför Europeiska rådet var det inte min mening att föra in sådant som inte var en del av dagordningen, bland annat hänvisningar till beskrivningar som vi fortfarande är i analysfas av när det gäller påverkan på den svenska arbetsmarknadsmodellen. Det är något som rimligen måste grundas i att man verkligen kan belägga att det finns någon sorts förändringar som följer av det sätt som den europeiska politiken påverkar och som då skulle syfta till att försöka göra något åt det.

Annars har hela vår analys varit, med ett mycket brett stöd i Sveriges riksdag, att de fördrag som gäller och de fördrag som kommer respekterar det faktum att vi inte har valt samma väg när det gäller regleringar på arbetsmarknaden som andra har valt. Det är till exempel mycket mer vanligt med lagstiftningsåtgärder i Europa än vad det är i Sverige. Går det i någon riktning med det Lissabonfördrag som vi nu ofta diskuterar förstärker det snarare arbetstagares rättigheter – någonting som flera fackliga företrädare också har påpekat.

Med anledning av beskrivningen av viljan till paus och att ta det lugnare vill jag gärna säga att det var två tydliga utgångspunkter. Det är väldigt mycket Irland vi har lyssnat till. Irland begär nu att vi inte ska dra långtgående slutsatser och ber att få återkomma i oktober. Det är Irland som beskriver processen vidare, och det visar vi stor respekt för.

Däremot understryks det både av Irland självt och av alla andra att vi nu inte diskuterar i termer av paus eller att andra länder inte skulle fullgöra sina ratifikationsprocesser. Tvärtom, skulle jag vilja säga, var det angeläget för alla att det kan fortsätta och att var och en får sin möjlighet att ta ställning till Lissabonfördraget, och i realiteten kommer det att underlätta en senare hantering när Irland återkommer i oktober och framåt i den diskussion som ska följa.

När det gäller trojkan, som består av de tre inkommande ordförandeskapen – först Frankrike från den 1 juli, Tjeckien från den 1 januari och Sverige från den 1 juli nästa år – framgick det mycket tydligt, som jag

har kommenterat i olika medier, att i en del av de här frågorna står Frankrike och Sverige på olika sidor. Det har varit väldigt tydligt bland annat när det gäller de krav på kortsiktiga, skattevägen framtagna stimulanser i akt och mening att få ned bensinpriset som president Sarkozy har talat för hemma i Frankrike och som han ville se ett initiativ till och stöd för på Europeiska rådet.

Nu blev det, som sagt, en möjlighet för inkommande ordförandeskap och kommissionen att se över det. Jag vill då betona att skrivningen alltså inte säger skatter specifikt, utan åtgärder, som kan vara av olika slag, och dessutom med vilken verkan – det är inte minst viktigt.

Det blir väldigt lätt så att det man kortsiktigt försöker göra för att bli populär hos väljare alltid beskrivs som att man vidtar en åtgärd som bara får en enda effekt, nämligen att det blir bättre för en viss väljargrupp. Mångårig erfarenhet av politik säger att det ofta inte är så lätt. Den kortsiktiga åtgärden har oftast mer långsiktig skadeverkan, når inte fram till den grupp man hade tänkt och får andra, oönskade sideeffekter.

Eftersom vi har sett detta så många gånger har vi lärt oss att begära fram analyser på förkant för att vi ska gå med på den typen av åtgärder. Det står också inskrivet. Det har varit väldigt viktigt för oss. Sverige och jag var mycket aktiva i den här diskussionen och påverkade i stor utsträckning att texterna kom att landa på det här sättet.

Vi kommer att fortsätta att ha den här diskussionen i vår trojka och, skulle jag vilja säga, inom ramen för hela Europeiska rådet. Jag var inte ensam, men det var väldigt många som talade för behovet av kortsiktiga stimulanser av det slag som Frankrike har föreslagit. Det kan möjligen bekymra oss som är väldigt måna om att med rätt ingångar få en klimatuppgörelse på plats i december nästa år, att här finns andra typer av strömmar som vi politiskt måste förhålla oss till.

Diskussionen kommer att fortsätta. Det är svårt att förutse exakt hur detta kommer att gå. Jag kan tänka mig att det naturligen blir så att det möjligen återkommer franska förslag av något slag och att jag framför allt när det gäller den europeiska nivån talar emot detta.

Jag återkom, vilket också kommissionen gjorde, flera gånger till att mycket av det de beskrev som nödvändiga åtgärder finns det möjlighet att utforma inom ramen för nationell politik. Man behöver alltså inte be EU om lov, eller vad man ska kalla det, för att nå fram till grupper som har det sämre ställt eller göra en del av de förändringar som det har talats om. Det går att göra hemmavid, om man har budgetutrymme och tycker att det är klokt.

Ska jag lägga till någonting när det gäller premiärminister Cowens beskrivning av den irländska uttolkningen är det att det är svårt att bara några få dagar efter ett nej dra alla slutsatser, med respekt för att man behöver lite mer tid. Känslan bland dem som var med i valrörelsen var att det naturligtvis delvis handlade om Lissabonfördraget, men många kunde vittna om att det också handlade om mycket annat.

En del av diskussionerna handlade om sådant där det väldigt tydligt redan är säkerställt att irländarna har respekt för en särskild beslutsordning. Bland annat dök abortfrågan upp, ungefär som att man via Lissabonfördraget skulle avtvinga Irland nationella möjligheter att stadga detta på ett sätt som man önskar. Det kanske är svårt för en utomstående betraktare att förstå det, men det var väldigt levande i debatten.

Det är därför jag invänder lite grann mot detta att även vi skulle ägna oss åt att hävda en massa nationella effekter av europeisk lagstiftning som egentligen inte går att belägga. Det kan möjligen kortsiktigt vara populärt hemmavid men väldigt förvirrande huruvida det stämmer och väldigt svårt för andra att förstå som tittar på diskussionen utifrån.

Det märkliga var – för att bara notera det också – att det återigen pratades väldigt mycket säkerhetspolitik, som att det inte hade varit slutsatsen efter Irlands nej till Nicefördraget, där man till och med fick en säkerhetspolitisk deklaration som grund för att säga ja. Man har säkerställt detta för Irland, men ändå är det en stor del av debatten. Det är som att det på det här sättet lätt blir delvis en annan diskussion och väldigt svårt att tolka vad som egentligen har varit.

Återigen, med respekt för att man inte kan dra alla slutsatser redan efter åtta dagar, gick beskrivningarna ungefär så här.

Det förekom också flitiga referenser till icke irländska politikernas beskrivning av en massa saker. På plats på Irland hänvisade man till vad en massa politiker har sagt över Europa, väldigt ofta med ingången att det skulle ses som något negativt.

På president Sarkozys presskonferens hävdade han att hans slutsats är att utan ett Lissabonfördrag blir det ingen vidare utvidgning. Detta framfördes också under Europeiska rådet, men det reflekteras inte i slutsatstexterna.

Ibland är det viktigt att komma ihåg detta: Det är 27 stats- och regeringschefer som möts, och alla tycker inte likadant. Det som blir vår slutsats, ofta balanserad, är det ni ser i slutsatstexterna. Men det är inte alltid det som alla säger på sina pressträffar därför att alla tenderar att berätta vad de själva tycker. Så fungerar det ofta i politiken. Man berättar vad man själv har framfört för synpunkter eller vad man har för ståndpunkt. Sarkozy sade vad han tyckte, alldeles oavsett att det inte reflekteras i slutsatstexterna.

Det är viktigt att påpeka just detta inte minst i ett land som Sverige, som är väldigt utvidgningsvänligt, och dessutom till de många länder där ute som undrar vad som gäller för utvidgningen nu. Är det stopp för Kroatien? Ska det inte förhandlas med Turkiet? Finns det inget perspektiv för västra Balkan?

Vår slutsats är att det i alla fall inte finns något stöd för det när det gäller slutsatstexterna. Men det ska också hörsammas att Sarkozy – det fanns också uttalanden av Merkel och andra – pekar på något som kommer att återkomma. Om processen tappat fart och det inte visar sig att det är möjligt att få en lösning framåt på Lissabonfördraget är det mer av detta vi kommer att höra. Och då kommer det att pekas ut en massa konsekvenser som leder till saker som vi i Sverige inte tycker är bra slutsatser.

Jag försökte på alla sätt bara signalera att fortsatt utvidgning gäller. Jag tycker dessutom att ordförandens genomgång av hur man till och med har adderat till Nicefördraget är alldeles korrekt. Den väldigt trovissa beskrivningen av att det skulle vara så väldigt låst, alla möjligheter att ens förhandla, tycker vi är svårt att få stöd för i nu gällande fördrag, hur mycket man än önskar att det nya Lissabonfördraget ska komma på plats.

När det gäller utvecklingsländerna – jag hänvisade här till Doharundan – är det viktigt att komma ihåg att den som alltför ivrigt ofta hävdar nationella diskussioner, som nu finns runt om i europeiska länder och används som en ingång för att bygga upp ytterligare skydd ovanpå det rätt omfattande skydd som redan finns, ska veta att det skyddet blir till en allt större mur, som står mot någon annan, väldigt ofta fattiga delar av världen, utvecklingsländer, som på det här sättet ser en växande mur som försvårar möjligheterna att komma in på de europeiska marknaderna.

Det är därför det är så viktigt att stå emot kravet på ytterligare protektionism och ytterligare åtgärder till stöd, vilket jag gjorde när det gällde specifikt jordbruksnäringen och fiskerinäringen, som var uppe. Men också de riktade lättnaderna för väldigt mycket av energipriserna och bensinpriserna pratades det om från utgångspunkten att det var lantbruksnäringen som skulle skyddas även med de åtgärderna.

Jag betonade i stället, som jag också gjorde i mitt inledningsanförande här, vikten av att gå i mål med Doharundan och internationella frihandelsavtal. Det är ju, inom parentes sagt, svaret på prisökningarna på hela mat- och spannmålssidan, det vill säga bättre användande av de jordarealer vi har med högre produktivitet och med större möjligheter att få avsättningar i en värld med minskad grad av tullar och protektionism. Det kommer att både göra fattiga delar av världen rikare och se till att vi får bättre matförsörjning.

Det är mycket som står på spel kring hur man hanterar detta. Jag höll, tror jag, den svenska fanan högt i dessa sammanhang, men jag har också korrekt återgivit andra röster som finns i den europeiska debatten och som var i hög grad närvarande under det här Europeiska rådet.

Anf. 8 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Vi vet alla hur viktigt det är med allianser och korridorsamtal, och det är synd att statsministern inte vill arbeta så när det gäller arbetsrätten.

Jag har en fråga om Irland. Alla bedömare säger ju att det måste till en ny folkomröstning på Irland, och då kan man inte komma med samma fördrag igen och begära en ny folkomröstning hos folket. Det kommer naturligtvis att vara så att de får undantag eller någonting annat som gör att de kommer att folkomrösta igen. Jag undrar: Hur långt är statsministern beredd att gå innan vi ska säga att det här inte blir en ratificering?

Anf. 9 CARL B HAMILTON (fp):

Fru ordförande! Det är väl riksdagen som ratificerar, inte statsministern.

Jag skulle vilja ta upp frågan om biodrivmedel, för det är en av de frågor där det faktiskt spelar roll vad Europeiska unionen gör. Man får titta på de åtgärder som man själv kan vidta om man tycker att situationen inte är bra. Då kommer frågan upp, som behandlas bland annat i punkt 31, om olika kriterier för första och andra generationens biodrivmedel och de regler som finns inom Europeiska unionen när stöd ska utgå och stöd inte ska utgå. Man kommer in på den fråga som har lyfts fram alltmör i den internationella diskussionen, huruvida de mål som Europeiska unionen har satt upp för 2020 beträffande biodrivmedel i själva verket driver fram investeringar i biodrivmedelsproduktion som tränger ut investeringar för ökad matproduktion.

Min fråga gäller kopplingen mellan Europeiska unionens egna mål på det här området och den uppkomna situationen, som är helt annorlunda än när målen lades fast i mars 2007, om inte den diskussionen var uppe över huvud taget och frågan om att ompröva de här målen i ljuset av det som har skett på de här marknaderna efter det att målen lades fast.

Jag menar att det kan bli aktuellt att ta fatt i de önskade bieffekter som kan uppstå på grund av de mycket ambitiösa bioenergimålen för matproduktionen och på sikt få ned livsmedelspriserna.

Det andra som jag vill påpeka, som min kollega Erik Eriksson var inne på, är att detta att EU utnämner sig själv till att föreslå u-länderna att driva "en bättre jordbrukspolitik" är att sätta bocken till trädgårdsmästare. Med en ny fond, en bättre jordbrukspolitik och så vidare får man vara nog där, så att EU inte skriver ut ett recept som i själva verket försämrar situationen i u-länderna. Det har vi erfarenhet av tidigare. Jag undrar om statsministern tog upp även den risken och den historia som EU har på detta område.

Anf. 10 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Fru ordförande! Jag skulle vilja börja med frågan om Kuba, som är allvarlig såtillvida att vi inte kan se särskilt stora förändringar när vi i medierna följer vad som händer på Kuba. Det finns fortfarande många politiska fångar. Frågan är: Vad anser statsministern att det finns för tecken på förändring på Kuba som gör att EU nu ska häva sanktionerna mot Kuba? Vad jag förstår har inte sanktionerna varit verkningsfulla sedan 2005, och frågan är varför de inte har varit det. Vad är det som gör att alla länder nu backar i fråga om Kuba? På vilket sätt har Kuba gett några signaler om förändring? Jag skulle vilja ha en förklaring i fråga om Kuba.

En annan fråga som finns med i slutsatserna är just kampen mot terrorism. Vi har nyligen här i riksdagen haft en stor debatt om signalspaning och vikten av att få information. Nu står det i punkterna här att vi ska "ha tillgång till relevant information för att kunna förebygga terrorism och allvarlig brottslighet". Det är självklart, eftersom vi vet att de militära hoten kanske inte är de största hoten mot våra länder framöver utan en annan typ av hot. Då ska informationsutbytet öka "med beaktande av skyddet för personuppgifter", som det står här. Min fråga är: På vilket sätt går diskussionen när det gäller skyddet av personuppgifter i EU-kretsen och i rådet?

Anf. 11 JACOB JOHNSON (v):

Ordförande! Först vill jag anknyta till det som Désirée Pethrus Engström tog upp, nämligen att EU har beslutat häva sanktionerna mot Kuba. Det välkomnar jag också därför att EU ska verka för en dialog över hela fältet och över möjliga samarbetsområden såsom politik, mänskliga rättigheter, ekonomi, vetenskap och kultur.

Jag välkomnar, som sagt, det beslutet. Det är bra av flera anledningar. Bland annat skulle detta bredda EU:s transatlantiska förbindelser som i alltför hög grad är inriktade på USA.

Men jag saknar miljö- och klimatfrågorna när det gäller uppräkningsen av möjliga samarbetsområden. Världsnaturfonden gjorde i sin Living Planet Report 2006 bedömningen att Kuba är det enda landet i världen

som inte skadar ekosystemen och det enda landet i världen med en hållbar utveckling.

Jag undrar hur statsministern ser på en dialog med Kuba om de här frågorna.

Sedan vill jag komma in på Lissabonfördraget. Förra veckan informerade statsministern oss om att regeringen avser att driva den svenska ratificeringsprocessen vidare trots Irlands nej. Jag fann det då anmärkningsvärt att något samråd med nämnden inte ägde rum i denna, som jag tycker, viktiga fråga. Frågan kommer upp igen den 15 oktober i Europeiska rådet.

Det finns också andra osäkerheter såsom Tjeckiens ratificering och Polens ställning, och vi känner till de starka betänkligheterna från svensk fackföreningsrörelse när det gäller Lissabonfördraget utan ett undantag för den svenska kollektivavtalsmodellen.

Jag vill veta hur statsministern ser på regeringens plikt att samråda med riksdagen under kommande förhandlingar. Kommer statsministern att samråda med riksdagen inför toppmötet i oktober, eller kommer vi en gång till bara att bli informerade här i EU-nämnden?

Till slut: Hur ska det reviderade Lissabonfördraget, som kan bli resultatet av dessa samråd och förslag från Irlands sida, ratificeras av Sverige?

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Först ska jag svara på några av formfrågorna vad gäller hur riksdagen arbetar. Statsministern får kommentera dem om han vill, men det är faktiskt inte hans beslut.

EU-nämnden fungerar så att vi samråder med regeringen och kräver att regeringen också gör det inför beslut i EU:s ministerråd och inför mötena i Europeiska rådet. Precis det gjorde vi även förra veckan.

Vad riksdagen och regeringen tycker om Lissabonfördraget har framgått vid dessa tillfällen. Riksdagen har också fattat beslut inför Lissabonfördraget. Den här diskussionen hade vi förra veckan, och det här har vi förut refererat till.

Allt detta, inklusive stenografiska uppteckningar från sådana här tillfällen, finns också på riksdagens webbplats för den som vill titta närmare på det. Förra veckan när vi sågs stod det ingenting alls om Lissabonfördraget i papperen. Därför passar det utmärkt med en information.

Anf. 13 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru ordförande! Det är väl korrekt att, som Susanne Eberstein påpekar, först kommer korridorsamtal med varandra, självklart. Väldigt frekvent var det korridorsamtal under den gångna helgen – det spelar ingen roll om det är borgerligt ledda regeringar eller socialdemokratiskt styrda regeringar runt om i Europa – om att säkerställa att alla håller ett högt tempo kring ratificeringen och *inte* för in den typ av diskussioner som åtminstone letar sig in i formuleringarna i vad vice ordföranden här säger. Alltså: Hur långt är vi beredda att gå?

Signalen är att alla fullföljer sina ratificeringsprocesser – Sverige liksom övriga som är kvar. Irland ber att få återkomma i oktober. Vi talar då inte om för dem vad slutsatsen är av det nej de själva nu försöker analysera.

Sedan inser alla att vi har sett detta hända förut, bland annat på Irland. De fick ju i en folkomröstning 2001 ett nej till det fördrag som nu råder och drog då slutsatsen att man ville ha specifika deklarationer. Med det som stöd fick man ett ja i en andra folkomröstning.

Jag tror att man grundar det i någonting som ju också har kommit att diskuteras, nämligen att det är olika barometrar som mäter hur olika befolkningar ser på värdet av ett medlemskap i Europeiska unionen. Då brukar Irland hamna i topp. Den irländska befolkningen är alltså en av de mest EU-positiva befolkningarna i Europa. Då blir naturligtvis slutsatsen: Hur ska man tolka det i förhållande till den typ av besked vi nu har fått? Ja, vi överläter åt irländarna att dra de slutsatserna och att återkomma i oktober.

Men, som sagt, slutsatsen blir att andra inte avvaktar utan fullföljer sina respektive processer. Det var allas mening, kan jag säga.

Carl B Hamilton refererar till 31 §. Där finns detta med biodrivmedel inskrivet. Men jag ska också säga att det inte var någon stor diskussion om det nu. Alla vet ju att förankringen av kommissionsförslaget från januari handlar om *effort sharing*, som det heter på engelska, alltså ansträngningar som ska göras för att nå dessa målformuleringar. Det är det tänkt att försöka få på plats under franskt ordförandeskap, vilket kommer att leda oss till den här typen av måldiskussioner. Det gäller då både möjligheten att nå upp till målen och huruvida de är rätt avvägda.

Vi noterar att det finns en diskussion om att mat kan komma i konflikt med grödor odlade för energi. Samtidigt ska det, tycker jag, ses i ljuset av att alla konstaterar att vi har både ledig kapacitet och en bristande produktivitet. Det är alltså många saker man vill säga på en gång. Dessutom finns det en tendens till att dra alla typer av biodrivmedelsproduktion över en kam – som att det liksom är samma sak om man använder majs för etanolframställning eller använder sockerrör, som de flesta är överens om ger väsentligt bättre klimatförutsättningar till exempel.

Det är alltså korrekt att detta finns inskrivet i 31 §, men det var inte någon längre diskussion på detta toppmöte. Vi kommer absolut att återkomma till det här. Därmed var inte målformuleringen som sådan, som var utgångspunkten för Carl B Hamiltons fråga, under diskussion.

Det är också riktigt att det i 32 § talas om en ny fond för att stödja jordbruk i utvecklingsländer. Man får naturligtvis vara väldigt aktsam med hur man utformar det.

Återigen: Det mest verkningfulla är troligtvis att säkerställa bra avtal till stöd för att ha handel utan tullar och protektionism därför att då är det så att säga ett enkelt faktum att man i grunden har billigare produktionsförutsättningar och i en hel del fall dessutom bättre klimatförutsättningar för att driva jordbruk, framför allt jämfört med det i Norden välkända arktiska jordbrukets förhållanden. Som vi minns från våra egna medlemskapsförhandlingar är det naturligtvis det mest verkningfulla.

Nu står det i slutsatserna att det här ska tas fram som ett underlag. Det var inte ett färdigt beslut, så själva utformningen är det egentligen inte möjligt att ännu förhålla sig till. Men detta står alltså i slutsatserna.

När det gäller Kuba ska jag säga, vilket framgick när vi var här före toppmötet, att den huvudsakliga diskussionen fördes på utrikesministrarnas middag. Där var inte jag närvarande. Av naturliga skäl var jag på den middag som pågick parallellt.

Jag tror att det ska tolkas så att det fanns ett krav från somliga på att gå vidare med de sedan 2005 suspenderade sanktionerna och ta ett steg innebärande att man lyfter dessa. Jag vet att Carl Bildt var mycket aktiv med att säga att det i så fall kräver en nästa år återkommande översyn. Jag tänker inte göra mig till tolk för några så kallade framsteg på Kuba som skulle kunna grunda detta. Ni minns kanske Carl Bildts egen formulering: utomordentligt små och knappt synbara framsteg. Det är väl den riktiga beskrivningen.

Vi har vinnlagt oss om att det här ska ske inom ramen för ett politiskt tryck – det vill säga att det ska ske en uppföljning och att det i så fall handlar om att verkligen se framsteg, något som vi, som sagt, inte tycker att vi nu kan luta oss mot.

Erfarenheten i det här fallet och också i en del andra fall som vi varit med om – bara för att vara tydlig i nämnden om det – är att det finns de som mer tror på sanktionsinstrument och att en del inte alls tror på sådana. Det återkommer också i en krets av 27. Det finns de som väldigt ofta vänder sig mot detta med att sanktioner fungerar och som ofta har ett annat synsätt än vi kanske ibland har i vår svenska diskussion. Men så blev, som sagt, avvägningen. Det reflekteras också i slutsatstexterna.

När det gäller resonemangen om och kampen mot terrorismen är det helt raka spåret att det inte alls diskuterades, så just de frågorna har jag ingen grund för. Det får nog justitieministern djupare gå in på. Det är möjligt att detta kan återkomma på ett senare toppmöte. Men det var inte uppe till diskussion den här gången.

Jacob Johnson gör en poäng av klimatförhållandena på Kuba. Kanske bör man vara försiktig med att så att säga hänga medaljer på diktaturer av något slag. Det har lite grann, tycker jag, samma värde som när man sade att Östtyskland inte hade någon arbetslöshet. Det blir liksom på det temat och ursäktar inte andra tillkortakommanden och förhållanden som råder på Kuba.

Men för att ändå möta Jacob Johnson kan jag säga att det i slutsatstexterna står att formerna för den här dialogen ska handla om väldigt breda saker. Bland annat används det engelska ordet *scientific* som väl får antas innebära att man kan föra en typ av diskussioner som skulle kunna ha bäring också mot klimatrelaterade frågor.

När det sedan gäller diskussionerna om samrådsfrågorna vill jag understryka det jag underströk när jag senast var här. Det var just att vi rimligen inte kommer att dra några slutsatser som i denna nämnd skulle kräva stöd av vad som har blivit grunden för ett nej på Irland. Det jag återspeglar är att det var beskedet. Vi drog inga slutsatser annat än att Irland självt ber att få återkomma i oktober. Då finns det all anledning att där och kanske framför allt därefter återkomma med vad de då har sagt och vilka slutsatser vi möjligen drar av det. Men det var inte möjligt och det utgjorde inte en grund för att göra det vid det här toppmötet.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Datum för samråd inför oktobertoppmötet är ännu inte fastställt. Vi har kollat det. Men självklart ska vi ha ett samråd när vi närmar oss detta.

Fru ordförande! Först vill jag tacka statsministern så mycket för återrapporten.

Det här EU-toppmötet har varit ganska intressant, framför allt från aspekten att EU behandlar medlemsstater olika. När det var folkomröstning i Frankrike och Holland avbröts ratificeringen. Man sade: Nu står vi i EU inför ett gemensamt problem. Det måste vi lösa på något sätt.

När nu Irland röstar nej är det plötsligt bara Irlands problem, inte de andra ländernas problem. Man försöker isolera Irland här. Men vi vet ju att just inflytandet i EU var en av de frågor som diskuterades på Irland – små staters inflytande i det nya EU. Då är det rätt oroväckande hur man behandlar en mindre medlemsstat och framför allt att Sverige aktivt deltar i att behandla stater olika. Det blir, tror jag, en felaktig framtid och en väldigt farlig utveckling för EU om man går åt det hållet.

Jag vidhåller att ratificeringsprocessen borde ha avslutats och att vi vid nästa EU-toppmöte, i oktober, tillsammans tittar igenom vad som skulle kunna göras. Det är helt uppenbart att det kommer att bli en andra ratificeringsprocess – en annan lösning än den som nu föreslås.

Jag vill också kommentera det här med utvidgningen. Där var Sveriges utrikesminister ganska tydlig. Han sade att utvidgningen spelar ingen roll när det gäller Lissabonfördraget – detta som ett svar på Angela Merkels och Sarkozys påstående att man, om man stoppar Lissabonfördraget, stoppar utvidgningen. Carl Bildt sade nu klart och tydligt: Nej, så är det inte. Men här låter statsministern lite annorlunda. Jag vill bara få en bekräftelse från statsministern om att den svenska linjen är att fördraget inte behövs för utvidgningen.

När det gäller bränslepriserna och så vidare tycker jag väl att toppmötet har gett en felaktig signal. Toppmötet gav ju signalen att det kan behövas åtgärder för att hantera de höga oljepriserna. Det står i motsats till de andra slutsatspunkterna om att man ska göra allt för att nå ett ambitiöst klimatavtal nästa år i Köpenhamn. Det sänder olika signaler.

Jag tycker att det är väldigt synd att man gav vika på denna punkt och sade att det skulle behövas åtgärder, även om man – som statsministern själv har sagt – också ska titta på hur väl de faller ut, vilka effekter de kan få. Det är synd, tycker jag, och framför allt att man ger Frankrike detta uppdrag. De är ju de som driver på. I slutsatserna står det att Frankrike ska lägga fram en pakt om invandring och asyl. Lite orolig blir man för vad fransmännen kan hitta på när det gäller sådana frågor. Vi vet ju att vi i de frågorna står väldigt långt från varandra.

Jag tycker därför att toppmötet valde fel väg på flera punkter. Det var ett väldigt intressant toppmöte att studera utifrån. Men jag hoppas att statsministern i trojkaarbetet kan välja en annan väg för EU än den som han godkände vid detta toppmöte.

Fru ordförande! Jag tackar statsministern för återrapporten.

Min fråga till statsministern gäller punkt 19 i slutsatserna, där det står att Europeiska rådet begär att man snabbt finner en politisk lösning beträffande förordningen om domstolsbehörighet och tillämplig lag i äktenskapsmål. Sverige har motsatt sig regler som innebär att domstolarna ska tillämpa ett annat lands lag i vissa mål, som här när det gäller äkten-

skapsskillnad, vilket i praktiken skulle leda till att rätten till skilsmässa inskränks.

Här har regeringen en helt enig EU-nämnd bakom sig. Vi motsätter oss det. Jag undrar därför om statsministern har någon uppfattning om vad en politisk lösning skulle kunna vara i detta fall. För svensk del måste det som jag ser det innebära att det inte kan bli några enhetliga lagvalsregler, utan att svensk lag gäller i Sverige. Jag vet också att Sverige har varit ensamt om att motsätta sig förslaget. Nu är det ännu viktigare att vi är uppmärksamma på vad som händer.

Anf. 17 KRISTER HAMMARBERGH (m):

Egentligen har nu statsministern redan svarat att de rättsliga och inrikes frågorna inte debatterades eller diskuterades i någon större utsträckning. Jag hade egentligen också lite funderingar över detta. De får väl tas upp i något annat sammanhang. Men jag kan kort säga att jag har haft förmånen att få träffa Interpols chef, som uttrycker en del oro stecken om hur det samarbetet ska fungera i fortsättningen. Jag får återkomma vid ytterligare möten.

Min fråga nu får gälla huruvida det har förts en diskussion mellan de olika medlemsstaterna om energisäkerhet och självförsörjande leveranser av energi från olika länder och i vilken utsträckning den typ av diskussioner som gäller energitrygghet och eventuell protektionism har förekommit.

Anf. 18 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru ordförande! Miljöpartiet säger att det är skillnad på små och stora länder. Det är riktigt att Holland och Frankrike sade nej inom nära tid efter det att Spanien och Luxemburg förvisso hade sagt ja. Men då var det en grupp av länder, inklusive Sverige, som samlades till den gemensamma slutsatsen att detta borde leda till en så kallad reflexionsperiod. Man kom sedan att se över och göra om delar av det ursprungliga konstitutionella fördraget, som sedan landade i Lissabonfördraget.

Mot den bakgrunden, med erfarenheten av att försöka öppna förhandlingar med 27 länder, tror jag att alla har väldigt klart för sig vad möjligheten nu är att nu göra nya förhandlingsöppningar. Man ska veta vilket pris man betalar för att göra det. Det är alltid populärt att ha en liten egen lista i sitt eget hemland, långt från de andras synpunkter och långt från mediegranskning, som handlar om vad som sägs i 26 länder utanför vårt eget. Där verkar det strongly att hissa sin flagga och tycka saker. Men sedan kommer alla med varsin lista, och de är väldigt olika.

Vi har sedan testat att försöka med den här typen av överenskommelser på plats. Det som då händer är att det blir ett inåtblickande. Det blir en koppling bara till institutioner. Det handlar om röstviktningar och om vem som ska ha en kommissionär och vem som inte ska ha det. Det vi vet är att medborgarna inte är så intresserade. De tycker inte att det är viktigt hur man röstar i Bryssel och vem som har en kommissionär eller inte. Det ger sken av ett EU som inte kan leverera politik, som inte kan stå upp mot vår tids utmaningar, som inte klarar klimatutmaningen, som inte diskuterar migrationsflöden, som inte för diskussioner om det som är brännande hett i respektive land.

Det blir ett EU som tappar i intresse. Det vet alla som har varit med på resan och gått igenom processen. Därför har tröskeln för att ånyo ge sig ut i stora breda omförhandlingar höjts. Slutsatsen är att vi inte ska göra det. Det kommer inte att gå att nå en rimligare avvägning och kompromiss än vad som redan är fallet. Den meriteras av att alla är överens om att det blir tydliga förbättringar för EU när detta fördrag väl kan komma på plats. Därav slutsatsen att inte nu enas kring en ny stor jättebroms eller reflexionsperiod.

Däremot har vi sagt – och det har förekommit förut i historien – att det kan bli möjligt att tolka lite olika vad Irland självt säger. Men det är de inte i läge att berätta om nu. Det var slutsatsen. Det var åtta dagar efter nej-et i folkomröstningen som Brian Cowen kom till regeringscheferna och beskrev detta. Därför får man återkomma i oktober. Det är någonting som har hänt förut, och vi får ta det när den diskussionen är mogen.

När det gäller om fördraget inte behövs för utvidgning ska man i och för sig komma ihåg att vi argumenterade för behovet av Lissabonfördraget för att vi som utvidgningsvänligt land sade att det behövs för att understödja utvidgningen. Det var det vi fick höra nu igen: Även om man, precis som ordföranden påpekade, med olika tilläggsprotokoll kan försöka få till en utvidgning används Nicefördraget av dem som inte är mest för utvidgningen till stöd för att hävda att utvidgningen ska bromsas. Vi har bara hört det lilla av det stora som ska följa om inte Lissabonfördraget kommer mer tydligt på plats.

Till det vill jag påpeka att en förlängning av Nicefördraget till slut kommer att utlösa frågor som vi inte har varit i närheten av att hantera. Bara för att säga det uppenbara: Kommissionsminskningen, som i Lissabonfördraget utfaller 2014, utfaller med fortsättningen av Nicefördraget redan nästa höst, alltså 2009. Dessutom blir det färre platser i Europaparlamentet. Det är en lång rad saker som man måste förhålla sig till om Nicefördraget ska förlängas. Nog får det en koppling till utvidgningen genom att Nicefördraget inte var ett fördrag som togs fram i akt och mening att agera för ett EU större än 27 länder.

Vi tycker att det i det läge som nu är, där det fortsatt inte finns tydliga besked om hur Irland vill gå vidare, är fel att signalera att utvidgningen nu måste avblåsas. I det kortaste perspektivet innebär inte det om ett land ska komma eller inte, utan om förhandlingarna ska fortsätta. Ska vi fortsätta det enträgna arbetet med att förbereda länder för att kunna bli medlemmar i Europeiska unionen? Som alla ni vet som följer diskussionerna på Balkan och i Turkiet och om europeiska perspektiv i östra Europa är detta någonting som med stor nervositet följs vid varje europeiskt toppmöte. Menar de allvar med utvidgningen? Får vi gå vidare? Får vi förlänga våra diskussioner? Därför måste man vara aktsam med vad man säger. Man kan sedan tycka olika om utvidgningen. Det har framgått att så är fallet.

Ulf Holm säger att det inte var så lyckat att ge uppdragen till Frankrike. Det håller jag kanske inte riktigt med om, av två skäl. Frankrike är inkommande ordförande. Man måste kunna lägga på inkommande ordförande att hantera ansvaret för unionens fortsatta arbete av det enkla skälet att det är det ordföranderollen innebär.

Låt mig också vara tydlig med vad unionsordförandeskapet innebär, när vi nu knackar på den dörren själv alldeles strax. Det innebär inte

möjlighet för Frankrikes president att ensam driva franska positioner. Det innebär ett ansvarstagande för 27 medlemsländer. Nicolas Sarkozy ska nu bli den bästa samförståndspolitiker vi har i Europa i akt och mening att föra fram vad 27 medlemsländer vill gemensamt. Han återgav mycket riktigt detta i slutet av toppmötet: Nu kommer jag delvis att gå in i en annan roll. Nu måste jag se till unionens bästa.

Det borde varje ansvarsfull europeisk ledare göra, skulle jag kunna lägga till. Men det är alldeles tydligt att det måste göras på ordförandeskapet. Att därför lägga den här typen av uppgifter på ordförandeskapet har sin poäng, vill jag säga. Ordförandeskapet måste helt enkelt ta fram något som är balanserat. Man kan inte ta fram det som är en nationell position. Vi kommer säkert att ha anledning att återkomma till det. Men jag tycker som sagt att just det kan vara en poäng.

Låt mig också säga att jag hade ett särskilt möte med Sarkozy och Tjeckiens premiärminister Topolánek i fredags morse. Vi inskräpte också behovet av att jobba väldigt nära varandra. Där har vi till och med en poäng. Man vet här att om Frankrike säger si tycker möjligen Sverige i en del fall så. Då är det väl bra om vi har ett nära samarbete, så att vi kan pröva varandras ståndpunkter. Det har vi lovat att vi ska ha kontakt kring. Vi ska jobba nära varandra för att göra det möjligt. Det tror jag i grunden är bra för Sverige och för Europa.

Vi satt till exempel och diskuterade en del av textförändringarna. Vi kunde hitta en balanserad kompromiss, som sedan också accepterades av hela Europeiska rådet. Det kan få verkan vidare.

När det gäller 19 § och Sonia Karlssons fråga vill jag säga att det är bra att detta uppmärksammas. Vår bestämda uppfattning är att vi avser att fullfölja att hävda vår rätt att följa svensk lagstiftning och att inte bli påtvingade någonting som kan tolkas som en uppluckring av skilsmäso-regler i Sverige.

Det som möjligen då händer är att övriga går vidare utan Sverige, och möjligen utan några ytterligare. Det var ytterligare ett par länder som anmälde en möjligen avvikande syn på detta. Det ska läsas som att det antingen blir så att den politiska överenskommelsen går oss till mötes eller att vi helt enkelt meddelar att vi inte kommer att bli en del av den här lagvalsregeln, som vi inte tycker är bra.

När det gäller RIF-frågor kan jag notera att en stor del under det svenska ordförandeskapet är översynen av det så kallade Haagprogrammet, som styr mycket av RIF-processerna. Vi kommer att bli mycket bekanta med RIF-frågorna, om inte förr så åtminstone under det svenska ordförandeskapet.

När det gäller energisäkerhet: Det kan inte vara så just nu att två europeiska politiker träffas utan att diskutera energisäkerhet. Det kommer före hej – väldigt ofta med utgångspunkten att man vill veta hur man säkerställer energileveranser. Återigen kommer hela klimatfrågan in bakvägen. Det är väldigt mycket en utgångspunkt att det finns en växande energitörst i Europa och i världen. Man vill säkerställa säkra och bra leveranser av energi.

Det vi möjligen måste föra till är att vi också säkerställer att det är klimatriktigt och med utrymme för förnybar energi, så att vi kan möta klimatutmaningarna. Det kan man ibland sätta frågetecken för. Ibland är det bara ”se till att få fram energin” och för lite av diskussion om behov

av omställning, prövning av det förnybara och diversifiering av energimixen i respektive land. Detta är också sagt apropå tidigare frågor om korridordiskussionerna. Även detta kommer vi att återkomma till mycket i höst, eftersom det ligger nära kopplat till kommissionens paket när det gäller klimatmålen, som vi hoppas färdigställs under det franska ordförandeskapet.

2007/08:40

24 juni

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Jag är väl medveten om att jag har flera anmälda talare, men klockan går, och jag vet att vi alla har andra tider att passa också. Vi tackar statsministern för informationen i dag.

Jag påminner ledamöterna och er som följer det här uppfifrån och utifrån om att vi självklart fortsätter att följa arbetet inom alla frågor som här har tagits upp. Det här är långvariga processer. Vi återkommer i regeringen, riksdagen och EU-nämnden inför beslut i berörda ministerråd – de flesta frågorna har olika fackministerråd – och förstås inför nästa toppmöte i oktober, då vi kommer att ha samråd med statsministern i den här formen igen.

Innan jag avslutar dagens sammanträde vill jag tacka er som tittat och följt oss utifrån för ert visade intresse. Jag hälsar er välkomna även till fortsatta liknande öppna möten. Sådana ska vi fortsätta att ha.

Därmed tackar vi statsministern så mycket för i dag. Tack, ledamöter och övriga! Jag förklarar sammanträdet avslutat.

Innehållsförteckning

1 § Europeiska rådet	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	2
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 4 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	4
Anf. 5 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 6 ERIK A ERIKSSON (c).....	5
Anf. 7 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	5
Anf. 8 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	8
Anf. 9 CARL B HAMILTON (fp).....	8
Anf. 10 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	9
Anf. 11 JACOB JOHNSON (v)	9
Anf. 12 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 13 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	10
Anf. 14 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 15 ULF HOLM (mp).....	13
Anf. 16 SONIA KARLSSON (s)	13
Anf. 17 KRISTER HAMMARBERGH (m)	14
Anf. 18 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	14
Anf. 19 ORDFÖRANDEN	17